

Nedgang i avlagte privatisteksamener i 2022–23

Det ble avlagt 102 400 privatisteksamener skoleåret 2022–23. Dette er en nedgang på 20 000 siden pandemiåret 2021-2022.

STATISTIKK | SIST ENDRET: 02.11.2023

Hovedfunn

- over 102 000 privatisteksamener avlagt i 2022–23
- en tydelig nedgang i avlagte privatisteksamener siden forrige skoleår
- flere privatisteksamener på våren enn høsten
- det er flest som tar privatisteksamen i ulike matematikk- og norskfag
- fire av fem privatister har ikke bestått faget fra før
- førstegangsprivatister stryker mer enn dobbelt så ofte som forbedringsprivatister

Flere skriftlige enn muntlige privatisteksamener

Skoleåret 2022–23 ble det avlagt totalt 102 400 privatisteksamener, hvorav 52 prosent ble tatt om våren og 48 prosent om høsten.

Det var flere skriftlige enn muntlige eksamener. Over 65 900, eller 64 prosent, av eksamenene var skriftlige.

En av seks strøk på skriftlig privatisteksamen

Det ble avlagt privatisteksamen i over 1400 forskjellige fag skoleåret 2022–23, 900 skriftlige og 500 muntlige.

Fire av de ti fagene med flest privatister er matematikkfag. Det er også en betydelig andel privatister som tar eksamen i Norsk bokmål og Norsk sidemål. Blant de mest populære fagene å ta som privatist finner vi også eksamener for praksiskandidater, som Helsefagarbeider, Barne- og ungdomsarbeiderfaget og Elektrikerfaget.

Det er 21 fag som har 1000 eller flere avlagte privatisteksamener. Innenfor disse fagene er det store forskjeller i andelen som strøk til eksamen. I Helsearbeiderfaget, Matematikk 2P-Y og Matematikk R1 strøk over 24 prosent av privatistene. I fagene Samfunnskunnskap, Geografi og Geofag 1 har derimot under 3 prosent strøket. Fagene med høyest strykprosent er alle skriftlige eksamener, mens de med lavest strykprosent er muntlige. Av de store skriftlige eksamensfagene er det Norsk hovedmål og Engelsk som har lavest andel stryk med 5,3 prosent eller lavere.

Det er stor forskjell i hvor mange som stryker på skriftlig og muntlig privatisteksamen også totalt sett. På skriftlig eksamen stryker opp til 17 prosent av privatistene, mens det på muntlig eksamen er 6 prosent.

En av fem privatisteksamener ble avlagt i Viken

Nesten 22 prosent av alle privatisteksamener ble avlagt i Viken. Oslo har nest flest avlagte

privatisteksamener med 20 prosent. Det var færrest privatisteksamener i Møre og Romsdal og Nordland.

I alle fylker er det flest som er oppe til skriftlig eksamen. Andelen varierer fra 56 prosent i Oslo til 72 prosent i Nordland.

Hver sjette skriftlige privatisteksamen endte med stryk i skoleåret 2022–23. Det var store regionale forskjeller. Strykprosenten på skriftlig eksamen varierte fra 14 prosent i Vestland fylkeskommune til 19 prosent i Viken. På muntlig eksamen varierte andel stryk fra 3 prosent i Oslo til 7 prosent i Rogaland.

Førstegangsprivatist og forbedringsprivatist

Førstegangsprivatist er en privatist som ikke tidligere har bestått faget.

Forbedringsprivatist er en privatist som har bestått faget fra før. Denne personen har meldt seg opp til privatisteksamen for å forbedre eksamenskarakter eller standpunktkarakter.

Mer enn 4 av 5 er førstegangsprivatister

Av 102 400 privatisteksamener var 82 700 tatt av førstegangsprivatister. 84 prosent var førstegangsprivatister i skriftlige eksamener og 74 prosent i muntlige eksamener.

19 700 av privatisteksamenene var tatt av forbedringsprivatister skoleåret 2022-2023. Dette er en nedgang fra 29 000 året før. Det er nedgang både i antall muntlige og skriftlige eksamener tatt av forbedringsprivatister. Det var noe større nedgang i våreksamenene, enn i høsteksamenene. Det var en bred nedgang blant forbedringsprivatistene i alle landets fylker.

Hver femte førstegangsprivatist stryker på privatisteksamen

Forbedringsprivatistene gjør det i de fleste tilfeller bedre på eksamen enn førstegangsprivatistene. De har lavere strykandel og høyere karaktersnitt. Til skriftlig eksamen stryker førstegangsprivatistene dobbelt så ofte som forbedringsprivatistene med henholdsvis 18,5 og 7,4 prosent stryk. På muntlig eksamen stryker førstegangsprivatister på 6 prosent av eksamenene, mens forbedringsprivatistene stryker på 2 prosent av eksamenene.

I enkelte fag er forskjellene veldig store. Det gjelder særlig i de ulike matematikkfagene. I matematikk R1 strøk 53,3 prosent av førstegangsprivatistene, mens kun 9,5 prosent av forbedringsprivatistene strøk.

Hvor stor andel av privatisteksamenene som er avlagt av førstegangsprivatister og av forbedringsprivatister varierer mellom fylkene. Trøndelag og Oslo har over 25 prosent forbedringsprivatister, mens Nordland har 10 prosent.

Om statistikken

En elev følger opplæring i videregående skole. En privatist er en person som har meldt seg opp til eksamen i et eller flere fag uten å være elev i faget. Det er ikke lov å melde seg opp som privatist i faget samtidig som man er elev i samme fag.

Statistikken viser antall eksamener tatt som privatist, ikke antall privatister. Privatister som ikke har møtt til eksamen telles ikke med i statistikken.

